

Lidovci na straně občanů: Stát ignoruje výhrady obyvatel ohledně uložení jaderného odpadu

vloženo: 12.3.2021, 17.07

Pět měsíců trvalo, než Vít Kaňkovský poslanec z KDU-ČSL dostal od vicepremiéra a ministra průmyslu a obchodu Karla Havlíčka odpověď na svoji interpelaci. Kaňkovský adresoval ministrově Havlíčkovi 29. září 2020 souhrn otázek, které se vztahovaly k hledání lokality pro trvalé uložení radioaktivního odpadu v ČR. Zajímal ho proces výběru finální lokality pro hlubinné úložiště jaderného odpadu /HÚRAO/ a komunikace se samosprávami a občany dotčených oblastí.

K podané interpelaci a odpovědi ministra průmyslu a obchodu poslanec říká: „Zásadním problémem celého procesu výběru lokality pro hlubinné úložiště je dlouhodobá absence seriózní debaty vlády s občany dotčených lokalit. Vláda i Správa úložišť radioaktivních odpadů dlouhodobě vůči obcím postupuje z pozice síly.“ A dodává, že již dávno měla mít ČR i podle stanoviska Evropské komise zákon, který dá dotčeným obcím spravedlivé podmínky zapojit se do procesu výběru lokality pro HÚRAO. „Ale Česká republika dál s přijetím tohoto zákona otálí, tato vláda hraje hru ala chytrá horákyne – až teprve nyní - na konci volebního období připravila věcný záměr zákona. Co to znamená? Je to jasný signál, že do voleb tento zákon přijat nebude a vláda přitom dál i pod rouškou pandemie COVID 19 dělá v procesu výběru finální lokality zásadní rozhodnutí,“ upozorňuje lidovecký poslanec.

Vybírá se už jen mezi čtyřmi lokalitami

Vláda 21. prosince 2020 přistoupila k zásadnímu kroku, kdy zúžila počet zvažovaných lokalit pro HÚRAO z 9 na 4. A to navzdory tomu, že některé průzkumné práce například právě v lokalitě Horka na Třebíčsku, byly provedeny dle názoru dotčených obcí a jejich právních zástupců v rozporu se zákonem.

U soudu leží žaloba

Dotčené obce již kvůli tomu podaly žalobu k Městskému soudu v Praze. Ministr Havlíček obhajoval ve svém vystoupení kroky vlády právě tím, že vláda již připravila věcný záměr zákona o zapojení obcí do procesu výběru finální lokality. Na argumenty poslance Kaňkovského, že to ale reálně znamená, že zákon již do voleb přijat nebude, však odpověď nenašel. Stejně tak ministr Havlíček nedokázal vyvrátit, že rozhodnutí o zúžení počtu lokalit z 9 na 4 bylo provedeno na základě údajů, které mohly být zčásti získány nezákonným způsobem.

Budou ohroženy zdroje pitné vody?

Je všeobecně známo, že druhá z uvažovaných lokalit na Vysočině – oblast nazývaná Hrádek na Jihlavsku - je zásadním rezervoárem pitné vody pro podstatnou část Jihlavska, Pelhřimovska a také části Středočeského kraje.

Ministr Havlíček na přímý dotaz Víta Kaňkovského přiznal, že hydrogeologické hledisko zatím v procesu výběru lokality pro HÚRAO nehrálo roli, bude se s ním dle jeho slov pracovat až při dalším kole výběru. „Pan ministr mě svojí odpovědí doslova šokoval. Stát opravdu nezajímá, že rozsáhlé území může v budoucnu zůstat takřka bez vody?“ ptal se Kaňkovský a dodal, že v době, kdy se voda stává po všech stránkách strategickou surovinou, stát při rozhodování o takto zásadním zásahu do podloží kterékoliv z uvažovaných lokalit nebere v úvahu hydrogeologické hledisko. „Při vší úctě k panu ministrovi, to mi rozum nebere,“ nespokojil se s odpovědí od vicepremiéra Kaňkovský.

Nelze ignorovat občany a obce

Jak ukázalo včerejší projednání této citlivé problematiky ve Sněmovně, zůstává stále řada otázek k řešení problematiky jaderného odpadu otevřená. Vít Kaňkovský to shrnul takto: „Nepatřím mezi odpůrce jaderné energetiky, dlouhodobě podporuji dostavbu nového bloku v Dukovanech, proto chápu, že stát musí najít trvalé řešení, jak naložit s jaderným odpadem. A také vím, že to rozhodně není jednoduchý úkol. Nelze ale tolerovat, že stát ignoruje ve své snaze najít lokalitu pro trvalé úložiště jaderného odpadu názory občanů a vedení obcí. S tím se nemohu a nechci smířit ani já, ani moji kolegové.“